

WOJEWODA ŚWIĘTOKRZYSKI

Kielce, dnia 02-07-2020

Znak: PNK.III.431.28.2020

**Pan
Tomasz Staniek
Starosta Opatowski****Wystąpienie pokontrolne**

Kontrolę problemową w zakresie realizacji przez Powiat Opatowski Ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej¹ – przeprowadziły: Katarzyna Rabajczyk – inspektor wojewódzki Oddziału Kontroli w Wydziale Prawnym, Nadzoru i Kontroli (kierownik zespołu kontrolnego) oraz Izabela Antoszevska – starszy inspektor w Wieloosobowym Stanowisku ds. Organizacyjnych w Wydziale Prawnym, Nadzoru i Kontroli (członek zespołu kontrolnego), na podstawie pisemnych upoważnień do przeprowadzenia kontroli nr 170/2020 oraz nr 171/2020 z dnia 6 kwietnia 2020 r. wydanych przez Zastępcę Dyrektora Wydziału Prawnego, Nadzoru i Kontroli Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach z upoważnienia Wojewody Świętokrzyskiego. Kontrolę przeprowadzono w siedzibie Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego al. IX Wieków Kielc 3, 25-516 Kielce, na podstawie dokumentacji elektronicznej otrzymanej od Starosty Opatowskiego za pośrednictwem platformy e-PUAP.

Podstawa prawna kontroli:

Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej², art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie³ oraz art. 8 ust. 1 u.n.p.p.

Zakres kontroli

¹ t.j. z 2019 r., poz. 294 ze zm. zwana dalej u.n.p.p.

²t.j. Dz.U. z 2020 r., poz. 224.

³ t.j. Dz.U. z 2019 r., poz. 1464.

niepodlega

Sprawdzenie realizacji zadania z zakresu administracji rządowej w przedmiocie:

1. organizacji harmonogramu dyżurów dla mieszkańców,
2. poprawności ogłoszenia konkursu,
3. zawarcia umowy z organizacją pozarządową na świadczenie usług w 2020 r.,
4. upowszechniania przez Powiat Opatowski usługi wśród mieszkańców powiatu zgodnie z obligatoryjnymi formami przewidzianymi przepisami u.n.p.p;
5. wyposażenie lokali i poczekalni punktów.

Okres objęty kontrolą:

Kontrola obejmowała sposób organizacji przez Powiat Opatowski nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz edukacji prawnej w 2020 roku (od 01.01.2020 do zakończenia czynności kontrolnych) oraz organizacji przez Powiat Opatowski konkursu w 2019 roku na powierzenie realizacji zadania administracji rządowej z zakresu prowadzenia punktów przeznaczonych na udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej lub świadczenie nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego w 2020 roku

Ocena działalności jednostki:

Wykonywanie zadań w zakresie realizacji zadania polegającego na udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej, świadczeniu nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz edukacji prawnej – **oceniłam pozytywnie z uchybieniami** ⁴.

Ustalenia kontroli:

1. Organizacja harmonogramu dyżurów dla mieszkańców.

Na terenie Powiatu Opatowskiego działają 2 punkty:

- a) punkt nieodpłatnej pomocy prawnej prowadzony przez Lokalną Grupę Działania Powiatu Opatowskiego, mieszczący się pod adresem: Starostwo Powiatowe w Opatowie, ul. H. Sienkiewicza 17;
- b) punkt nieodpłatnej pomocy prawnej prowadzony przez radców i adwokatów mieszczący się pod adresem: Urząd Miasta i Gminy w Ożarowie, ul. Stodolna 1

⁴ Wojewoda Świętokrzyski stosuje, zgodnie z zarządzeniem Nr 132/2019 Wojewody Świętokrzyskiego z dnia 8 listopada 2019 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przeprowadzania kontroli zewnętrznej przez pracowników Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach, 4-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna z uchybieniami, pozytywna z nieprawidłowościami i negatywna.

Liczba ta odpowiadała mnożnikowi zdefiniowanemu w art. 20 ust. 4 – art. 8 ust. 2 u.n.p.p.

Zgodnie z art. 11 ust. 1 u.n.p.p. Powiat Opatowski⁵, powierzył prowadzenie połowy punktów adwokatom i radcom prawnym z przeznaczeniem na udzielenie nieodpłatnej pomocy prawnej, a połowę organizacji pozarządowej prowadzącej działalność pożytku publicznego, z przeznaczeniem na udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej wyłonionej w otwartym konkursie ofert, stosownie do art. 11 ust. 2 u.n.p.p.

Udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej w punktach prowadzonych przez organizacje pozarządowe odbywa się w każdym punkcie w wymiarze 5 dni w tygodniu przez 4 godziny dziennie, stosownie do zapisu art. 8 ust. 3 u.n.p.p.

2. Ogłoszenie konkursu na prowadzenie ww. punktów.

Organizację pozarządową wyłania się corocznie w otwartym konkursie ofert, o którym mowa w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie⁶.

W celu wykonania obowiązku powierzenia prowadzenia punktu organizacji pozarządowej, Zarząd Powiatu w Opatowie Uchwałą Nr 50.161.2019 z dnia 30 października 2019 roku ogłosił otwarty konkurs ofert na powierzenie realizacji zadania publicznego w zakresie prowadzenia punktu udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej, świadczenia nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz edukacji prawnej zlokalizowanego w Opatowie, przy ul. Henryka Sienkiewicza 17 w roku 2020.

Zgodnie z art. 13 ust. 3 pkt 1 i 3 u.d.p.p. ogłoszenie o konkursie zostało zamieszczone w Biuletynie Informacji Publicznej Starostwa Powiatowego w Opatowie pod adresem: http://www.opatow.eobip.pl/gallery/16/59/16599/OR-ogloszenie_konkursu_NPP_na_2020_r.pdf oraz na stronie internetowej Starostwa pod adresem: http://opatow.pl/aktualnosc-1166-ogloszenie_zarzadu_powiatu_w_opatowie.html.

Ponadto stwierdzono działania zgodne z prawem – art. 13 ust. 1 u.d.p.p. – w zakresie ogłoszenia konkursu, które ukazało się na okres nie krótszy niż 21 dni w Biuletynie Informacji Publicznej Starostwa Powiatowego w Opatowie oraz na stronie internetowej Powiatu. Szczegółowa analiza ogłoszenia wykazała również, że zawierało ono elementy wskazane w art. 13 ust. 2 u.d.p.p, jednak w treści ogłoszenia stwierdzono uchybienie.

Uchybienie stanowi nieprawidłowo sformułowany tytuł (nazwa) ogłoszenia o konkursie stanowiącego załącznik do Uchwały Nr 50.161.2019 Zarząd Powiatu w Opatowie z dnia 30 października 2019 roku (akta kontroli nr 10). Zarząd Powiatu w Opatowie ogłosił otwarty

⁵ Zwany dalej Powiatem.

⁶ t.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 688 ze zm. zwana dalej u.d.p.p.

konkurs ofert pod nazwą powierzenie realizacji zadania publicznego w zakresie prowadzenia punktu udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej, świadczenia nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz edukacji prawnej zlokalizowanego w Opatowie, przy ul. Henryka Sienkiewicza 17 w roku 2020. Zgodnie z art. 11 ust. 1 i 2 u.n.p.p. powiat powierza połowę punktów do prowadzenia adwokatom i radcom prawnym z przeznaczeniem na udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej, a połowę organizacji pozarządowej prowadzącej działalność pożytku publicznego (...), z przeznaczeniem na udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej **lub** świadczenie nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego. Organizację pozarządową wyłania się corocznie w otwartym konkursie ofert, (...) przeprowadzanym jednocześnie na powierzenie prowadzenia punktów przeznaczonych na udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej **lub** świadczenie nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego.

W związku z powyższym Powiat wyłaniając organizację pozarządową powinien zatytułować konkurs: „Realizacja zadania publicznego w zakresie prowadzenia punktu nieodpłatnej pomocy prawnej **lub** świadczenia nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz edukacji prawnej na terenie powiatu opatowskiego w 2020 roku”

3. Zawarcie umowy z organizacją pozarządową

W celu udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej Powiat, zgodnie z art. 11 ust. 7 u.n.p.p. zawarł w dniu 5 grudnia 2019 roku umowę nr S.032.29.2019 z Lokalną Grupą Działania Powiatu Opatowskiego o realizację zadania publicznego pod tytułem: „Prowadzenie punktu nieodpłatnej pomocy prawnej zlokalizowanego w Opatowie przy ul. Henryka Sienkiewicza 17 oraz edukacji prawnej”.

Umowa zawarta z organizacją pozarządową spełnia wymogi przewidziane w art. 6 ust 2 u.n.p.p.

4. Upowszechnianie przez Powiat usługi wśród mieszkańców powiatu zgodnie z obligatoryjnymi formami przewidzianymi przepisami u.n.p.p.

Zgodnie z art. 8a ust. 4 u.n.p.p. Starosta udostępnia w Biuletynie Informacji Publicznej Starostwa Powiatowego oraz na stronie internetowej starostwa powiatowego listę jednostek nieodpłatnego poradnictwa, dostępnego dla mieszkańców powiatu, wskazaną w art. 8a ust 1 u.n.p.p.

Na podstawie informacji przekazanej przez Powiat w dniu 30 marca 2020 roku (akta kontroli nr 7, 18) kontrolujący ustalili, że Powiat opracował i zamieścił w Biuletynie Informacji Publicznej Powiatu Opatowskiego Listę Nieodpłatnego Poradnictwa na 2020 rok pod adresem:

http://www.opatow.eobip.pl/bip_opatow/index.jsp?place=Menu02&news_cat_id=362&layout=1&page=0.

Stwierdzono, że przedmiotowa lista nie została zamieszczona na stronie internetowej powiatu oraz na stronach internetowych urzędów gmin, stosownie do art. 8a ust. 4 pkt 1 u.n.p.p., co stanowi **uchybiecie**.

Zgodnie z art. 5 ust. 5 u.n.p.p., w zw. z § 5 ust. 4 pkt 3 Rozporządzenia Powiat opracował Karty informacyjne poradnictwa, zawierające ofertę jednostki nieodpłatnego poradnictwa w zakresie: nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnej mediacji, a także poradnictwa dla osób pokrzywdzonych przestępstwem. Opracowane wzory kart zawierają telefon kontaktowy niezbędny do umawiania wizyt.

Dla zwiększenia przejrzystości i ułatwienia umawiania się na wizytę osobom doświadczającym trudności w komunikowaniu się, kontrolujący rekomendują podanie na Kartach informacyjnych adresu e-mail.

Ponadto kontrolujący ustalili, że w przedmiotowej liście nie wskazano specjalizacji dyżurów w punktach nieodpłatnej pomocy prawnej, (akta kontroli nr 8,16,18) co również stanowi **uchybiecie**, naruszające art. 8a ust. 1 pkt 2 u.n.p.p.

5. Wyposażenie lokali i punktów w Powiecie

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 21 grudnia 2018 roku w sprawie nieodpłatnej pomocy prawnej oraz nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego⁷. lokal, w którym znajduje się punkt nieodpłatnej pomocy prawnej powinien być oznaczony w sposób wyszczególniony w § 5 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia.

W punkcie nieodpłatnej pomocy prawnej prowadzonym przez Lokalną Grupę Działania Powiatu Opatowskiego, znajdującym się w siedzibie Starostwa Powiatowego w Opatowie, ul. Henryka Sienkiewicza 17, na podstawie otrzymanej dokumentacji stwierdzono, że lokal, w którym usytuowany jest punkt, został oznaczony tylko wewnątrz budynku, co stanowi **uchybiecie** (akta kontroli nr 14).

Zaleca się również, aby dla zachowania przejrzystości korzystać z wzorów oznaczeń dostępnych na stronie Ministerstwa Sprawiedliwości w zakładce dla wykonawców.

Ponadto ustalono, że w żadnym z punktów na tablicy stanowiącej jego oznaczenie nie ma informacji, że w punkcie tym jest świadczona nieodpłatna mediacja (akta kontroli nr 14). Zgodnie z ofertą, stanowiącą załącznik do umowy zawartej między Powiatem a organizacją pozarządową

⁷ Dz.U. z 2018 r., poz. 2492 zwane dalej rozporządzeniem.

mediacja świadczona jest w ramach dyżuru w punkcie nieodpłatnej pomocy prawnej, którego specjalizację określono jako nieodpłatną mediację (akta kontroli nr 14). W karcie nieodpłatnej mediacji znajduje się również informacja, że usługa świadczona jest w punkcie mieszczącym się w budynku Starostwa Powiatowego przy ul. Henryka Sienkiewicza 17 w Opatowie.

Brak oznaczenia, że w ww. punkcie świadczona jest mediacja, stanowi więc **uchybiecie** naruszające § 5 ust. 3 rozporządzenia, w związku z art. 3 ust. 3a u.n.p.p.

W poczekalniach wszystkich punktów zamieszczono: informacje o rodzaju świadczonych usług, informacje o zasadach i zakresie udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego i mediacji; godziny dyżurów, dane kontaktowe potrzebne do zgłoszenia wizyty, informacje o zasadach i zakresie udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej i świadczenia nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz osobach uprawnionych do ich otrzymania, listę jednostek nieodpłatnego poradnictwa, zamkniętą, nieprzeźroczystą i oznakowaną urnę na umieszczenie wypełnionych części B Kart pomocy,

Pomieszczenia w którym udzielana jest nieodpłatna pomoc prawna i nieodpłatne poradnictwo obywatelskie wyposażono w: komputer, szafę zamykaną na klucz i drukarkę. Dodatkowo, pokój, w którym odbywają się mediacje wyposażono w 4 krzesła i stolik do mediacji.

Mając na uwadze powyższą ocenę i uwagi, zalecam:

1. Poprawne formułowanie tytułu ogłoszenia o otwartym konkursie ofert na realizację zadania publicznego w zakresie prowadzenia punktu nieodpłatnej pomocy prawnej lub świadczenia nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz edukacji prawnej.
2. Zamieszczenie na stronie internetowej listy nieodpłatnego poradnictwa, wzmocnienie nadzoru nad udostępnianiem tej listy na stronach internetowych urzędów gmin oraz wskazanie w przedmiotowej liście specjalizacji dyżurów.
3. Podanie w Kartach informacyjnych adresu e-mail, ułatwiającego umawianie się na wizyty.
4. Oznaczenie z zewnątrz budynku (Starostwa Powiatowego w Opatowie), w którym znajduje się punkt nieodpłatnej pomocy prawnej.
5. Korzystanie ze wzorów oznaczeń, dostępnych na stronie Ministerstwa Sprawiedliwości.
6. Zamieszczenie w oznaczeniu lokalu informacji o prowadzonej przez dany punkt mediacji.

Na podstawie art. 49 ustawy o kontroli w administracji rządowej, proszę o podjęcie działań mających na celu usunięcie stwierdzonych uchybień, a także o przekazanie w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego informacji o sposobie wykorzystania

ww. uwag i wniosków oraz o wykonaniu zaleceń, a także o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia działań.

Jednocześnie informuję, że zgodnie z art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej od niniejszego wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Podpis
Zbigniew Koniusz
Wojewoda Świętokrzyski